

Sygn. akt V KK 88/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **P. P.**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 marca 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego

na korzyść skazanego

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w S.

z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II K [...],

oraz postanowienia Sądu Rejonowego w S.

z dnia 13 kwietnia 2014r., sygn. akt II K [...],

**uchyla wyrok łączny w zaskarżonej części oraz uzupełniające go
postanowienie Sądu Rejonowego w S. z dnia 13 kwietnia 2014r.,
i sprawę, w zakresie zaliczenia na poczet orzeczonej kary łącznej
odbytej w sprawie Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 czerwca
2000r., sygn. akt II K 227/99 przekazuje Sądowi Rejonowemu w S.
do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

P. P. skazany został prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 czerwca 2000 r. sygn. akt II K 227/99, za przestępstwo popełnione w dniu 28 lutego 1998 r. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

2. Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 października 2011 r., sygn. akt II K 1199/10, za przestępstwo popełnione w dniu 1 października 2011 r. z art. 178a § 1 k.k., na karę 10 miesięcy pozbawienia, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby oraz orzeczono na podstawie art. 71 § 1 k.k. grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych po 20 zł każda, a na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono środek kamy w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat;

3. Sądu Rejonowego w S. z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt II K 416/13, za przestępstwa popełnione:

a/ w okresie od 1993 r. do 22 listopada 1997 r. z art. 176 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k., na karę 4 lat pozbawienia wolności;

b/ w okresie 2002 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 201 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 2 lat pozbawienia wolności;

c/ w okresie styczeń i luty 2012 r. z art. 201 k.k. w zb. z art. 198 k.k. w zb. z art. 11 § 2 k.k. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

d/ w okresie między 1994 r. a 1996 r. z art. 11 § 1 d.k.k. w zw. z art. 176 d.k.k., na karę 2 lat pozbawienia wolności;

na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono skazanemu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w S.:

I. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył skazanemu karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w pkt 1. części wstępnej wyroku łącznego (sygn. akt II K 227/99) oraz kary pozbawienia wolności orzeczone za przestępstwa opisane pod pkt a/ i d/ części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. (sygn. akt II K 416/13) i wymierzył skazanemu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności.

II. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i 89 § 1 a k.k. połączył skazanemu karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w pkt 2. części wstępnej wyroku łącznego (sygn. akt II K 1199/10) oraz karę pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo opisane pod pkt b/ części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego w S. (sygn. akt II K 416/13), i wymierzył mu karę łączną 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

III. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności opisanej w pkt I. części rozstrzygającej wyroku łącznego zaliczył karę pozbawienia wolności odbytą w sprawie Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K 227/99;

IV. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności opisanej w pkt II. części rozstrzygającej wyroku łącznego zaliczył okres zatrzymania oskarżonego od dnia 1 do dnia 2 października 2010 r. do sprawy Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K 1199/10;

V. na podstawie art. 89 § 1 a k.k. i art. 71 § 2 k.k. stwierdził, że orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 października 2011 r., sygn. akt II K 1199/10, na podstawie art. 71 § 1 k.k. grzywna w wymiarze 50 stawek dziennych nie podlega wykonaniu, a łączna kara pozbawienia wolności opisana w pkt II. niniejszego wyroku łącznego uległa skróceniu o 46 dni odpowiadającej liczbie uiszczonych przez skazanego stawek dziennych grzywny;

VI. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach pozostawiono do odrębnego wykonania;

VII. na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie umorzono.

Wyrok łączny uprawomocnił się 29 stycznia 2015 r.

Pismem z dnia 25 marca 2015 r., sygn. [...], Areszt Śledczy w W. zwrócił się do Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w S. o dokonanie zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania P. P., od dnia 3 grudnia 2003 r. do 10 listopada 2005 r., na poczet kary (łącznej) 5 lat pozbawienia wolności orzeczonej w pkt I wyroku łącznego ww. Sądu z dnia 17 grudnia 2014 r. Wnioskodawca podniósł, że w przedmiotowym orzeczeniu, w jego pkt III, nie sprecyzowano okresu zaliczenia kary pozbawienia wolności odbytej w sprawie SR w P. do sprawy o sygn. akt II K 227/99. Ponadto poinformowano, że skazany

odbywał tę karę od dnia zgłoszenia się do Zakładu Karnego, czyli od dnia 3 grudnia 2003 r. do dnia zwolnienia go, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 10 listopada 2005 r., sygn. akt VI Wz 1278/05, o warunkowym przedterminowym zwolnieniu.

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy w S., na podstawie art 420 § 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. i art. 577 k.p.k., uzupełnił wyrok łączny tegoż Sądu z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II K [...], w ten sposób, że w pkt III części rozstrzygającej ww. wyroku łącznego, zaliczył na poczet orzeczonej w stosunku do skazanego P. P. kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, karę pozbawienia wolności odbyłą w sprawie Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K 227/99, w okresie od dnia 3 grudnia 2003 r. do dnia 10 listopada 2005 r.

Kasację od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II K [...], wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zaskarżając powyższy wyrok łączny w części dotyczącej zaliczenia na poczet orzeczonej w pkt I kary łącznej pozbawienia wolności - kary pozbawienia wolności odbytej w sprawie Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K 227/99, to jest w zakresie rozstrzygnięcia pkt III, na korzyść skazanego P. P.. Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. oraz art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 82 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie i zaliczenie na poczet kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności orzeczonej w pkt I wyroku łącznego z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt. II K [...], okresu rzeczywiście odbytej przez skazanego kary pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego w P., z dnia 15 czerwca 2000 r., sygn. II K 227/99, podczas gdy z odbycia reszty kary 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej ww. wyrokiem skazany P. P. w dniu 10 listopada 2005 r. - został warunkowo przedterminowo zwolniony i w okresie próby ani w ciągu dalszych 6 miesięcy po jej zakończeniu nie odwołano warunkowego zwolnienia, co zgodnie z treścią ww. przepisów, nakazywało uznanie tej kary za odbyłą w całości i w konsekwencji zaliczenie jej, w wymiarze orzeczonemu, na poczet kary łącznej.

W konkluzji wniósł o uchylenie wyroku łącznego w zaskarżonej części, a w konsekwencji również uzupełniającego go postanowienia tegoż Sądu z dnia 13 kwietnia 2015 r. wydanego w trybie art. 420 § 1 k.p.k. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący argumentując, że wyrok łączny w zaskarżonej części, jeśli odczytać go w ścisłym powiązaniu z uzupełniającym **postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z dnia 13 kwietnia 2014r.**, jest wadliwy. Został bowiem wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 82 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 r., który zgodnie z art. 4 § 1 k.k. winien być zastosowany, jako przepis względniejszy dla skazanego P. P., gdyż nakazywał zaliczenie na poczet orzeczonej kary łącznej całej, uznanej za wykonaną, kary 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 czerwca 2000 r. (sygn. akt II K 227/99), a nie tylko karę rzeczywiście wobec niego wykonaną do dnia jego warunkowego przedterminowego zwolnienia.

W zaskarżonym wyroku łącznym Sąd, zgodnie z treścią art. 577 k.p.k., w pkt III orzeczenia, na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności opisanej w pkt I wyroku łącznego zaliczył skazanemu karę pozbawienia wolności „odbyłą” w sprawie Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K 227/99, ale nie wskazał podstawy materialno-prawnej rozstrzygnięcia, jak również nie podał okresów, które zostały zaliczone. W uzasadnieniu wyroku łącznego, w kwestii dokonania zaliczenia na poczet kary łącznej wymierzonej w pkt I w wysokości 5 lat -sąd meriti stwierdził jedynie, że „zaliczył karę dotychczas odbyłą orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w P. w sprawie IIK 227/99”.

Postanowieniem tegoż Sądu z dnia 13 kwietnia 2014 r., sygn. akt II K [...] uzupełniono wyrok łączny zaliczając na poczet orzeczonej kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, karę pozbawienia wolności odbyłą w sprawie Sądu Rejonowego w P., sygn. akt II K 227/09, w dniach od 03 grudnia 2003r.

do dnia 10 listopada 2005r., tj. do dnia, w którym skazany uzyskał warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności.

W tym miejscu należy wskazać, że w niniejszej sprawie przestępstwo przypisane skazanemu P. P. w wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 czerwca 2000 r., sygn. akt II K 227/99, zostało popełnione w dniu 28 lutego 1998r., tj. przed dniem 1 stycznia 2012r. (tj. przed dniem wejścia w życie znowelizowanego art. 88 k.k.) Również przed tą datą odbywał on orzeczoną tam karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, z której to w dniu 10 listopada 2005 r. został warunkowo przedterminowo zwolniony i które to warunkowe zwolnienie nie zostało odwołane w okresie próby i w ciągu dalszych 6 miesięcy.

Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, że zaliczenie na poczet kary łącznej, kary z której skazany został warunkowo przedterminowo zwolniony powinno nastąpić przy zastosowaniu art. 4 k.k., jako względniejszego dla niego przepisu art. 82 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 r., który nakazywał zaliczenie całej orzeczonej kary.

Rację zatem należało przyznać autorowi kasacji, iż zaskarżony wyrok, jeśli odczytywać go – co należy powtórzyć – z integralnie uzupełniającym postanowieniem Sądu Rejonowego w S. (obecnie S.) z dnia 13 kwietnia 2014r., został wydany z obrazą art. 82 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k.

Wobec powyższego kasację należało uznać za zasadną w stopniu oczywistym, zaznaczając jednak, że wydaje się iż dostrzeżone kasacją uchybienie można było usunąć przy wykorzystaniu instytucji z art. 420 k.p.k.